

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เล่นดนตรีอย่างสร้างสรรค์

เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์
เรื่อง ทดสอบการปฏิบัติเครื่องดนตรี
ที่สร้างสรรค์

ครูผู้สอน ครูจักรพันธ์ สุวรรณเกิด

การปฏิบัติเครื่องดนตรี ที่สร้างสรรค์

ทดสอบการปฏิบัติ เครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เล่นดนตรีอย่างสร้างสรรค์

๑. เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยเบื้องต้นและการออกแบบเครื่องดนตรี
๒. เรื่อง การสร้างสรรค์เครื่องดนตรี
๓. เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์
๔. เรื่อง ทดสอบการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์
๕. เรื่อง เข้าใจองค์ประกอบในงานดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เล่นดนตรีอย่างสร้างสรรค์

๖. เรื่อง เปรียบเทียบองค์ประกอบในงานดนตรี
และงานศิลปะอื่น
๗. เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการจัดการแสดงดนตรี
๘. เรื่อง การออกแบบการแสดงดนตรีเชิงบูรณาการ
๙. เรื่อง นำเสนอและอภิปรายผลงานการออกแบบ
การแสดงดนตรี

คำถามทบทวน

การบรรเลงดนตรีไทย

สามารถแบ่งได้เป็นกี่ลักษณะ

ทบทวน ขั้นตอนการสร้างสรรค์เครื่องดนตรี จากวัสดุที่หาได้ง่าย

๑. คัดเลือกวัสดุที่จะใช้ทำเครื่องดนตรี
๒. จัดเรียงขวด แก้ว หรือถ้วยชาม ให้ไล่เรียงระดับเสียงจากต่ำไปหาระดับเสียงสูง
๓. ค่อยเติมน้ำเพื่อปรับตั้งระดับให้ได้โน้ตตามที่ต้องการ
๔. เคาะไล่เสียงทั้งหมดอีกครั้ง เพื่อพิจารณาระดับเสียงในภาพรวมของเครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์อีกครั้ง

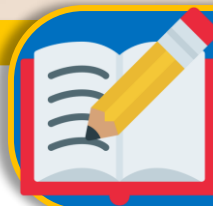
ทบทวน ขั้นตอนการสร้างสรรค์เครื่องดนตรี จากวัสดุที่หาได้ง่าย

๑. จัดวางในที่ที่ปลอดภัยจากการหล่นแตก หรือการกระทบ
จนเกิดความเสียหาย
๒. เล่นด้วยความระมัดระวัง ออกแรงตีพอประมาณ
๓. เคลื่อนย้ายด้วยความระมัดระวัง

การปฏิบัติเครื่องดนตรี ที่สร้างสรรค์

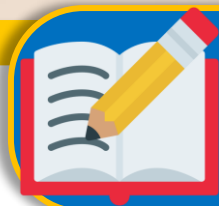

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสามารถบอกประวัติและอัตราจังหวะ
ของเพลงพม่าเขวได้อย่างถูกต้อง

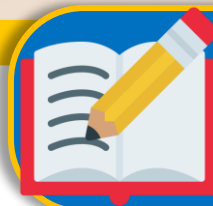

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะ/กระบวนการ (p)

นักเรียนสามารถบรรเลงเพลงพม่าเขวโดยใช้เครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์ได้อย่างถูกต้อง ทั้งทำนองและจังหวะ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

เห็นคุณค่าและความสำคัญของดนตรี

จากเพลงที่ครูบรรเลง

นักเรียนคิดว่าเป็นเพลงอะไร

เพลงพม่าเขว

พม่าเขวเป็นเพลงไทยเดิมสำเนียงพม่า มีมาแต่เดิม
ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง เป็นเพลงอัตราชั้นเดียว ครุบุญยงค์
เกตุคง ศิลปินแห่งชาติ นำมาแต่งขยายจนครบเป็นเพลงเถา
ตั้งชื่อว่า “ชเวดากอง เถา”

เพลงพม่าเขว

เป็นที่รู้จักกันทั่วประเทศ เมื่อคุณหญิงชิ้น ศิลปบรรเลง
ได้ใช้ทำนองเพลงพม่าเขวแต่งเป็นเพลง “ซ้าง” เพื่อให้
นักเรียนร้องตามโครงการ “วิทยุโรงเรียน” ของศูนย์
เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เพลงพม่าเขว

อัตราจังหวะ

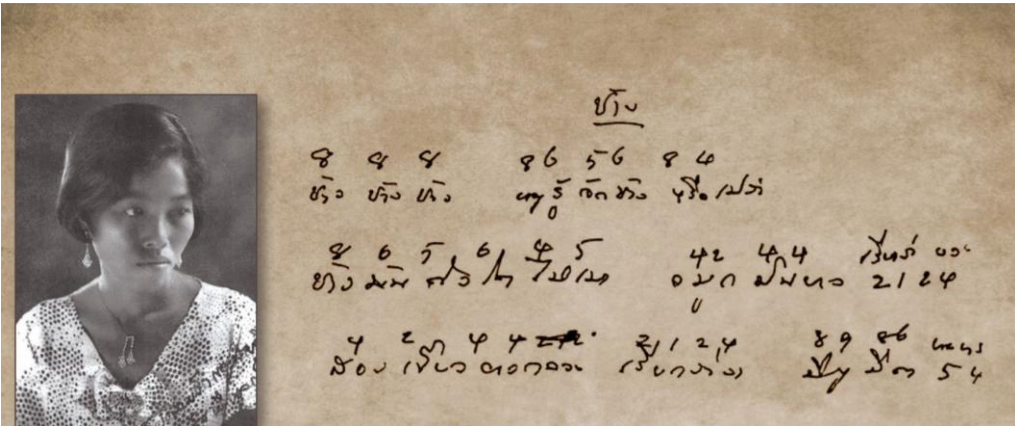
เป็นเพลงอัตราจังหวะ ชั้นเดียว ใช้หน้าทับ พม่า
(โดยทั่วไปนิยมใช้กลองยาวบรรเลงกำกับจังหวะ)

เนือร้อง

เพลง “ช้าง”

เพลงช้าง

<https://www.facebook.com/๔๐๗๘๓๐๖๖๒๗๕๘๕๕/posts/๑๙๐๖๗๐๑๔๑๙๕๕๕๕๒๑/>

โดย กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ช้าง ช้าง ช้าง

หนูรู้จักช้างหรือเปล่า

ช้างมันตัวโตไม่เบา

จมูกมันยาวเรียกว่า งวง

สองเขี้ยวข้างงวง เรียกว่า งา

มีหูมีตาหางยาว

โน้ตเพลงพม่าเขว

- - - -	- - - ซุ	- - - ซุ	- - - ซุ	- - - -	- ซุ - ม	- - ร ม	- ซุ - ด
---------	----------	----------	----------	---------	----------	---------	----------

- - - -	- ซุ - ม	- - ร ม	- ด - ร	- <u>ดํ</u> - ล	- <u>ดํ</u> - <u>ดํ</u>	- - ซ ล	- <u>ดํ</u> - -
---------	----------	---------	---------	-----------------	-------------------------	---------	-----------------

- <u>ดํ</u> - ล	- <u>ดํ</u> - <u>ดํ</u>	- - ซ ล	- <u>ดํ</u> - -	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด
-----------------	-------------------------	---------	-----------------	---------	---------	---------	---------

คำถามชวนคิด

ทำนอง “เพลงพม่าเขว” บรรทัดที่ ๓
เหมือนหรือต่างจากบรรทัดที่ ๑ - ๒
หรือไม่ อย่างไร

โน้ตเพลงพม่าเขว

- - - -	- - - ซุ	- - - ซุ	- - - ซุ	- - - -	- ซุ - ม	- - ร ม	- ซุ - ด
---------	----------	----------	----------	---------	----------	---------	----------

- - - -	- ซุ - ม	- - ร ม	- ด - ร	- <u>ดํ</u> - ล	- <u>ดํ</u> - <u>ดํ</u>	- - ซ ล	- <u>ดํ</u> - -
---------	----------	---------	---------	-----------------	-------------------------	---------	-----------------

- <u>ดํ</u> - ล	- <u>ดํ</u> - <u>ดํ</u>	- - ซ ล	- <u>ดํ</u> - -	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด
-----------------	-------------------------	---------	-----------------	---------	---------	---------	---------

กิจกรรม

การปฏิบัติเครื่องดนตรี
ที่สร้างสรรค์

วิธีการจับไม้

รูปแบบการจับไม้ สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะ
ตามรูปทรงและตำแหน่งของปลายนิ้วชี้กับกำนไม้ ดังนี้

การจับแบบปากกา

การจับแบบปากไก่

การจับแบบปากนกแก้ว

กิจกรรม

การปฏิบัติเครื่องดนตรี
ที่สร้างสรรค์

โน้ตเพลงพม่าเขว

- - - -	- - - ซุ	- - - ซุ	- - - ซุ	- - - -	- ซุ - ม	- - ร ม	- ซุ - ด
---------	----------	----------	----------	---------	----------	---------	----------

- - - -	- ซุ - ม	- - ร ม	- ด - ร	- <u>ดํ</u> - ล	- <u>ดํ</u> - <u>ดํ</u>	- - ซ ล	- <u>ดํ</u> - -
---------	----------	---------	---------	-----------------	-------------------------	---------	-----------------

- <u>ดํ</u> - ล	- <u>ดํ</u> - <u>ดํ</u>	- - ซ ล	- <u>ดํ</u> - -	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด
-----------------	-------------------------	---------	-----------------	---------	---------	---------	---------

ทดสอบการปฏิบัติ เครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์

โน้ตเพลงพม่าเขว

- - - -	- - - ซุ	- - - ซุ	- - - ซุ	- - - -	- ซุ - ม	- - ร ม	- ซุ - ด
---------	----------	----------	----------	---------	----------	---------	----------

- - - -	- ซุ - ม	- - ร ม	- ด - ร	- <u>ดํ</u> - ล	- <u>ดํ</u> - <u>ดํ</u>	- - ซ ล	- <u>ดํ</u> - -
---------	----------	---------	---------	-----------------	-------------------------	---------	-----------------

- <u>ดํ</u> - ล	- <u>ดํ</u> - <u>ดํ</u>	- - ซ ล	- <u>ดํ</u> - -	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด
-----------------	-------------------------	---------	-----------------	---------	---------	---------	---------

ใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้เกี่ยวกับเพลงพม่าเชว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เล่นดนตรีอย่างสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดสรุปความรู้เกี่ยวกับเพลงพม่าเชว โดยสังเขป

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

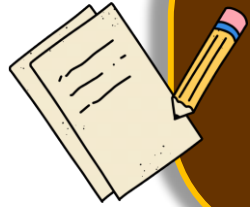
ใบงานที่ ๔

แผนผังความคิดสรุปความรู้ เกี่ยวกับเพลงพม่าเชว

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

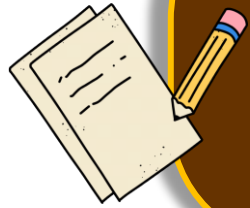

ใบงานที่ ๔ เรื่องแผนผังความคิดสรุปความรู้เกี่ยวกับ เพลงพม่าเขา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดสรุปความรู้
เกี่ยวกับเพลงพม่าเขา โดยสังเขป

ใบงานที่ ๕ เรื่องแผนผังความคิดสรุปความรู้เกี่ยวกับ เพลงพม่าเขว

सरूप

สรุป ประวัติเพลงพม่าเขว

เป็นเพลงไทยเดิมสำเนียงพม่า มีมาแต่เดิมไม่ปรากฏนามผู้แต่ง
เป็นเพลงอัตราชั้นเดียว ครุบุญยงค์ เกตุคง ศิลปินแห่งชาติ
นำมาแต่งขยายจนครบเป็นเพลงเถา ตั้งชื่อว่า “ชเวดากอง เถา”
เพลงพม่าเขวเป็นที่รู้จักกันทั่วประเทศ เมื่อคุณหญิงจีน
ศิลปบรรเลง ได้ใช้ทำนองเพลงพม่าเขวแต่งเป็นเพลง “ช้าง”

สรุป การเก็บรักษาเครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์

๑. จัดวางในที่ที่ปลอดภัยจากการหล่นแตก หรือการกระทบจนเกิดความเสียหาย
๒. เล่นด้วยความระมัดระวัง ออกแรงตีพอประมาณ
๓. เคลื่อนย้ายด้วยความระมัดระวัง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

เข้าใจองค์ประกอบในงานดนตรี

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง องค์ประกอบเบื้องต้นของงานดนตรี
๒. ใบงานที่ ๕ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้จากบทเรียน
เรื่อง องค์ประกอบในงานดนตรี

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

